

nedrifning af Skärkinds gamla kyrka i Östergötland. Den utgjorde nedersta stenen af muren», vilken uppgift även Broman giver. P. A. Säve 1861 och C. F. Nordenskjöld 1876 funno den liggande å marken v. om gravkoret å gamla kyrkogården.

Runstenen står nu rest på Skärkinds gamla kyrkogård norr om gravkapellet.

Ämnet är grå granit. Höjden är 2,85 m, bredden över korset 60 cm, vid foten 70 cm.

Ormhuvudet har kluven nos och en kort gadd. Korsets fot är öppen nedtill.

Inskriften börjar utan skiljetecken. I **fastulfr** har **t** bågformig bistav 1 cm nedom stavens topp. I **rustin** är **r** upptill något, på mitten blott genom en lindrig böjning åt vänster skilt från **u**, även **r** i **ristu** är mycket öppet. I **ristu** saknas vänstra bistaven till **t**, i **stin** övre staven av **in**, uti **iftr** övre staven av **if** samt övre bistaven av **f**, som suttit högt upp, då staven är bevarad 4 cm från den nedres utgångspunkt, vilken börjar 1 cm från staven. Den avlidnes namn läses av C. F. Nordenskjöld **slibi**, av föreg. däremot **stibi**, vilken läsning torde vara riktig. Endast högra bistaven i **t** är visserligen av samma djup som staven, så att på den grund läsningen **slibi** vore i sin ordning, men på vänstra bistavens plats finnes dock en grund fördjupning, som kan vara den vänstra bistaven till **t**, ehuru den stannat vid en antydning; i **b** utgå bistavarna upptill och nedtill 2,5 cm från stavens spets. Efter **sin** finnes blott en punkt, efter **stin** och **pina** är övre punkten bortslagen.

Ristningen är djup med undantag av slingans slut, som ristats med rätt grunda linier.

Inskriften är alltså följande:

kuṭr : uk : fastulfr : uk : burn : uk : rustin : þir : ristu : stin : pina : iftr : stibi : faþur : sin · kupan

Fsv. motsvarigheter till ristningen **burn** utgör formen *Börn*, som Lundgren, *Personnamn*, s. 24, säger flerstädes förekomma; **rustin** är fsv. *Rodhsten*, SRP. n. 1900 (1383) Södm. Ristningen visar samma förlust av *dh* som då *Rodhsten i Lungom* SD. ns. II, 141 (1409) tecknas *Rosten i Lyongum* s. 140 (1409).

Till en ristning **slibi** finnes ingen fsv. motsvarighet men väl till **stibi**, näml. enligt Lundgren: *Stybbe* SRP. n. 2945 (1398) När., *Niclis Stybbason* SD ns. I, 526 (1406) När., *Niclas Stibbason* SRP. n. 2722 (1394), och detta namn förklaras ock lätt som ett kortnamn till *Styrbjörn*. Ristningen **stibi** är ack. sing. av **Stybbir*, en äldre form av detta kortnamn.

Fonetisk transskription:

Götr ok Fastulfr ok Börn ok Röstēn þēr rēstu stēn þænna æftR Stybbi faður sinn gōðan.

Översättning: Göt och Fastulf och Björn och Rosten de reste denna sten efter Stybbe, sin fader god.

173. Skärkinds gamla kyrka, Skärkinds hd.

Pl. LVIII. Fig. 2—3.

Litteratur: J. A. Broman, *Om Skärkinds socken i Östergötland*, Upsala 1851, s. 3, not; P. A. Säve, *ATS*. I, s. 71, teckning av inskriften; *Reseber*. 1861, s. 24, teckning av inskriften; C. F. Nordenskjöld, *Reseber*. 1876, s. 24, teckn.; L. C. Wiede, *Östergötl. fornminnesförr. tidskr.* I, s. 129.

I den gamla kyrkan i Skärkind förvarades ett ben med runinskrift, vilket enligt Broman prof. Retzius undersökt och förklarat tillhöra en större delfinart snarlik *Delphinus orca* Lin.

Benets längd är 77,5 cm, det är krokigt i synnerhet i storändan.

De flesta runorna, inskriften A, finnas vid benets lillända och börja 10 cm från densamma.

R. 1 är **þ** hoptryckt. 2 är **† æ**. En repa nästan från benets nedre kant korsar staven under bistaven parallellt därmed och fortsättes över 3 **† t**. 4 är **† t** korsad på mitten av bistaven till **æ**, alltså samstavaruna **tæ**.

I **refen** är prickén tydlig på båda **e**, nedre strecket på **f** når ej fullt upp i linien, **n** är högersidigt, **þ**.

Inskrift B följer 1,5 cm till höger om **þ** och synes stå upp och ned i förhållande till A. Den utgöres av *** h** och en binderuna, vars senare beståndsdel är **ŕ r**, fast övre strecket och mellanstrecket äro förlängda över skärningspunkten och de nedre strecken gå in till staven. Skulle förra delen, som ser ut som två motsälda **þ**, kunna vara en efterbildning av munkstilens **ω m** så att binderunan vore **mr Maria** föregånget av ***** för **X Christus?**

Inskrift C. På baksidan mitt på benet 35 cm från lilländan står **ŕ r** med mellanstrecket förlängt åt båda sidor även till vänster om staven.

Inskrift D finnes på baksidan 15 cm från lilländan och ser ut som två **ŕ** vända med staven mot varandra.

Tydas kan blott inskrift A: **þættæ refen**, som synes böra transskriberas: *þættæ ær refen* och översättas: »Detta är revbenen.»

Fsv. *rif* n. 'revben' visar uti inskriften den yngre ljudformen *ref*, som först tillhör 1400-talet. Plur. antyder, att mer än detta revben funnits. Invid benets storända finnes på den sidan, som har de flesta runorna, ett litet borrat hål, som går in till en fördjupning med bred öppning i själva storändan. Sannolikt har en tråd genom detta hål sammanbundit detta revben med ett annat.

174. Skärkinds nya kyrka, Skärkinds hd.

Pl. LVIII. Fig. 4.

Litteratur: S. Bugge, *Rök-sten* II, s. 10.

Fragmentets längd är 36 cm, bredden c. 35 cm, tjockleken 21 cm. Den övre raden är bevarad i hela sin bredd 19,5 cm, av den nedre är 14 cm i behåll. Runorna tillhöra kortkvisttypen. Ämnet är rödaktig gråsten.

A) Övre raden: 1 tyckes vara bistaven till **u** i skadans kant, vilket dock är osäkert. 2 är **þ b**, staven 19 cm, bistavarna 2,5 cm, med samma riktning som på **þ o**. 2 **† l**, staven 20 cm, bistaven blott 4 cm, i 3 **† a** äro måtten desamma. 4 är **s**, ett 11,5 cm långt streck från övre linien, följt av ett skiljetecken med tre punkter över varandra. 5 är *** h**, staven är i behåll blott nedom bistavarnes utgångspunkt och 2 cm ovan, bistavarne till vänster äro fullständigt i behåll, till höger till större delen avflagade, bistavarne sitta lågt på staven mitt emellan skiljetecknets två nedre punkter, 8 cm nedifrån.

B) Nedre raden: 6 är troligen bistav till **u**, börjande ungefär mitt i raden. 7 är **s**, ett 7,5 cm långt streck uppifrån, något böjt åt höger, slutar ungefär mitt i raden. 8 är **u** med bistaven utgående 4 cm nedom stavens topp. 9 **†** med bågformig bistav. Även 10